Hakkı Hâkim Kılan İlim ve Cihad’dır

Tarık Ebu Abdullah

6 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

Allah’a hamd ve Rasulü Muhammed’e, ehl-i beytine ve ashabına salât ve selam olsun.

Din hakkı beyan etmeye ve yeryüzüne egemen kılmaya gelmiştir. Hakkın bir kaderi ve bir de şeri yönü vardır. İkisini de Allah *(subhânehu ve teâlâ)* sadece Kendisi için ispat etmiştir ve Kendisinden gayrısı için nefyetmiştir. **"İyi biliniz ki yaratma ve emir sadece Onundur."** *(El-Araf, 54)* Şeri emir ile yaratılış arasında bir ihtilaf veya tenakuz asla söz konusu değildir. Bilakis şeri emir daima yaratılışa uygun, fıtratı destekleyici ve terbiye edici gelmiştir. Bunun için İslam dini fıtrat dinidir denilmiştir. Şu var ki Allah *(subhânehu ve teâlâ)* kaderi hakikatleri kulların ihtiyarına açmamıştır. Kaderi hakikatler kul kabul etse de etmese de vaki olacaktır. Bu manada kaderi hakkın kullar üzerinde egemen kılınmasına ihtiyaç yoktur. Lakin şeri emri Allah *(azze ve celle)* kulların ihtiyarına açmıştır. İkrar eden kendisi ikrar etmiştir, inkâr eden kendisi inkâr etmiştir. **"De ki: O hak Rabbimizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin"** *(El-Kehf, 29)* ve **"Sizi O yarattı. Kiminiz kâfirdir ve kiminiz de mümin."** *(Et-Teğabun, 2)*

Hak ehliyle inkâr ehli arasındaki mücadele kaderi hakkın değil, daima şeri hakkın ispatında olmuştur. Çünkü kaderi hakkın hak oluşu ve mutlak egemen oluşu inkârı muhal bir gerçektir. Eskiden beri insanlığın tartıştığı yaratılış gerçeği değil, yaratıcının varlığı, vahdaniyeti ve mutlak hâkimiyetidir.

Allah *(subhânehu ve teâlâ)* kullarına engin rahmetinden ve ihsanından hakkı beyan eden dini ve dini beyan eden kitaplar ve Rasûller göndermiştir. Elbette kitapların ve rasûllerin gönderilişindeki gaye sadece hakkı beyan etmek değildir, bilakis hakkı herkesin -iman edenin de inkâr edenin de- üzerine tek ve mutlak egemen kılmaktır. Bu ise iki tür güce dayanır. Bir: İlmi güce ve iki: Maddi güce. İlki marifettir, ikincisi ise cihattır. Allah *(subhânehu ve teâlâ)* şöyle buyuruyor:

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

“**Andolsun Biz rasûllerimizi açık delillerle gönderdik ve insanların adaleti yerine getirmeleri için beraberlerinde Kitabı ve mizanı indirdik. Biz demiri de indirdik ki onda büyük bir kuvvet ve insanlar için faydalar vardır. Bu, Allah'a ve rasûllerine ğaypta yardım edenleri belirlemesi içindir. Muhakkak Allah kavidir, azizdir.”** *(El-Hadid 25.ayet)*

Allame Şeyh Abdurrahman bin Nasir es-Sadi *(rahimehullah)* şöyle der: "Allah-u Teâlâ'nın burada Kitabı ve demiri bir arada zikretmesinin sebebi, bu iki yolla dinine yardım etmesinden ve kelimesini yücelttiğinden dolayıdır. O dinini kesin delil ve belgeleri ihtiva eden Kitap ile ve kendi izniyle zafere kavuşturan kılıçla yüceltir. Her ikisinin gereği gibi ayakta durmaları adalet iledir. İşte bunlar Allah-u Teâlâ'nın hikmetine, kemaline, nebileri vasıtasıyla göndermiş olduğu şeriatının kemaline delildir."

Bir: İlim

İlim marifettir. Marifet bir şeyin hakikatini, özünü ve tafsilatını bilmektir. Bir eşyayı tanımak ve tanımlayabilmek kişiyi o eşyanın üzerinde hâkim kılar. İşte Âdemoğulların üstünlüğü buradadır. Ama bir şeyi isimlendirmek o eşyanın hakikatini bilmeyi gerektirir. Bunun için "İsim şeyin hakikatine delalet eden lafızdır" denilir. Böylece insan etrafındaki yaratılışı tanıdığı kadar isimlendirir ve hâkim olup istihdam eder.

Lakin her ilim eşyanın hakikatini belirlemede isabetli değildir. Çünkü eşyanın isimlendirilmesi mantıksal bir olgudur ve tasavvura tabidir. Bunun için insan şeyin tesmiyesinde hakikatine isabet edebilir de, etmeye bilir de veya kısmen isabet edebilir. Binaenaleyh hakkı beyan edecek olan ilim hakikati tanımaya elverişli bir ilim olmalı. Bunun için hak ile aynı kaynaktan gelmeli. Semadan nazil olmuş olan bir ilim olmalı. Rasûlulllah *(sallallahu aleyhi ve sellem)*'e semadan vahyedilen ilimde olduğu gibi. Hakkı gösteren ve hakka hidayet eden ilim ancak budur. Allah *(subhânehu ve teâlâ)* şöyle buyuruyor:

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

"**İşte Biz böylece sana da emrimizden bir ruh vahyettik. Yoksa sen kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Fakat Biz onu bir nur kıldık. Onunla kullarımızdan dilediğimizi hidayet ederiz. Şüphesiz ki sen de insanları doğru bir yola götürüyorsun. Göklerde ve yerde bulunanların sahibi olan Allah'ın yoluna götürüyorsun. İyi bilin ki bütün işler sonunda yalnız Allah'a dönecektir."** *(Eş-Şura 52,53)*

İmam ibn-i Kesir *(rahimehullah)* ayeti kerimenin tefsirinde şöyle der: "**"İşte Biz böylece sana da emrimizden bir ruh"**, yani Kuran'ı **"vahyettik. Yoksa sen kitap nedir, iman nedir bilmiyordun"**, yani sana Kuran'da tafsilatıyla vazedildiği gibi bilmiyordun**. "Fakat biz onu"**, yani Kuran'ı **"bir**

nur kıldık. Onunla kullarımızdan dilediğimizi hidayet ederiz. Şüphesiz ki sen de insanları doğru bir yola” yaratılışa uygun hak yola **“götürüyorsun.”** Sonra bu yolu şöyle açıklıyor: **“Göklerde ve yerde bulunanların sahibi olan Allah'ın yoluna”**, yani Allah'ın emrettiği şeriata **“götürüyorsun.”’’**

Ve Allame Şeyh Abdurrahman bin Nasir es-Sadi *(rahimehullah)* şöyle diyor: “**“İşte Biz böylece sana da emrimizden bir ruh vahyettik.”** Bu Ruh Kuran-i Kerim'dir. Onu ruh ile isimlendirmiştir, çünkü ceset ruh ile hayat kazanır. Bunun gibi kalpler ve ruhlar ve din ve dünya maslahatları Kuran ile hayat bulur. Çünkü onda büyük hayır ve her şeyi kuşatan bir ilim vardır... **“Biz onu bir nur kıldık. Onunla kullarımızdan dilediğimizi hidayet ederiz”** o onlara küfrün, bidatin ve helak edici hevânın karanlıklarında ışık olur, onunla hakikatleri bilirler ve dosdoğru yola hidayet olunurlar.”

Ve Allah *(subhânehu ve teâlâ)* şöyle buyuruyor:

وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

“**Allah, sana Kitabı ve Hikmeti indirmiş ve sana bilmediğin şeyleri öğretmiştir. Allah'ın sana olan lütfü büyüktür.”** *(En-Nisa, 113)*

İmam Katade *(rahimehullah)* “Hikmet sünnettir” demiştir. İmam Malik *(rahimehullah)* “Hikmet, dinde marifet ve fıkıh sahibi olmak ve ona uymaktır” der. Ve İmam ibn-i Zeyd *(rahimehullah)* şöyle der: “Hikmet sadece Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ile bilinmesi mümkün olan dindir. O onu öğretir.” Bu nakilleri zikrettikten sonra İmam Ebu Cafer *(rahimehullah)* şöyle der: “Doğrusu hikmet Allah'ın hükümlerine ilişkin ilimdir. Bu ilim ise sadece Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* 'in beyan etmesiyle idrak edilir.”

Binaenaleyh hak sadece Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e vahyedilmiş ilme münhasırdır. Bu ilmin asılları Kur'an, Sünnet ve Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabıdır. Bütün diğer ilimlerin ancak bu üç asıla mutabık olduğu kadarıyla haktan bir nasibi vardır.

Allah *(subhânehu ve teâlâ)* dinini tamamlamıştır. Bu ümmeti Rasulü *(sallallahu aleyhi ve sellem)'*e vahyettiği Kur'an ve Sünnet'ten gayri bir hidayete muhtaç bırakmamıştır. İnsanların dünya ve âhiret kazançları için ihtiyaç duydukları her şey için bir ilim beyan etmiştir. Bu ümmet hiçbir şeyde Kur'an ve Sünnet dışında bir ilimden hidayet olunmaya muhtaç değildir.

Bunun için ibn-i Mesud *(radıyallahu anhu)*"Bu Kur'an'da bize bütün ilim ve her şey beyan edilmiştir" demiştir. İmam ibn-i Kesir *(rahimehullah)* ibn-i Mesud *(radıyallahu anhu)'*nun bu sözünü naklettikten sonra şöyle der: "Kur'an geçmiş ve gelecek bütün faydalı ilme, bütün helal ve haramlara ve insanların din ve dünya işlerinde, dostluk ve düşmanlıkta ihtiyaç duydukları her şeye şamildir."

Bunun için Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Ömer *(radıyallahu anhu)'*nun Kitap Ehli'nden ele geçirdiği bir Tevrat nüshasından okuduğunu görünce **"Muhammed'in canı elinde olan (Allah'a) yemin olsun ki, şayet Musa sizin için ortaya çıksaydı ve siz de beni terk ederek ona uysaydınız, doğru yoldan sapmış olurdunuz. Şayet o sağ olsa ve peygamberliğime kavuşsaydı ancak bana tabi olurdu!"** buyurmuştur.

Ve İmam ibn-i Kayyim *(rahimehullah)* şöyle diyor: "Kulların ilimde, bilimde ve dost ve düşmanlıkta durumlarını düzeltecek amellerde ihtiyaç duyacakları her şey Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* 'in sünneti olan umumi risaletinde mevcuttur. Ondan başkasına kesinlikle ihtiyaç yoktur. Muhtaç olduğumuz sadece onun getirdiğini bize ulaştıran birisidir. Kimin kalbinde bu husus istikrar bulmamışsa rasule imanı sağlam değildir. Bilakis şeri teklifler hususunda umumi risalet ile gönderilmiş olunmasına iman etmek nasıl vacip ise bu hususta da umumi Risalet ile gönderilmiş olunmasına iman etmek vaciptir. Nasıl ki insanlardan bir kişi dahi onun Risalet'inden çıkamazsa, hakta onun getirdiği ilimden ve amelden çıkmaz. Bunun için onun getirmiş olduğu ümmet için kâfidir, onun getirdiğinden başkasına ümmetin ihtiyacı yoktur. Ancak onu (nebevi risaleti) tanımak ve fehmetmekte nasibi az olanlar onun getirdiğinden başkasına ihtiyaç duyarlar. Nasipsizlikleri ne kadar ise o kadar da başkasına ihtiyaç duyarlar... Sözün özü, Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bu ümmete dünyanın ve âhiretin bütün hayrı ile gelmiştir. Allah *(azze ve celle)* onları (ümmeti) ondan başka hiç kimseye muhtaç bırakmamıştır. Ümmetin ondan başkasına ihtiyacı olmadığından Allah *(azze ve celle)* nübüvvet müessesini onunla hatmetmiştir ve ondan sonra kimseyi rasûl yapmamıştır. Durum böyle olunca ümmetin, onun getirdiği tamamlanmış ve kâmil olan şeriatın haricinden bir siyasete muhtaç olduğu nasıl düşünülebilir. Veya haricinden gelen hakikate veya kıyasa veya makule muhtaç olduğu nasıl düşünülebilir. Kim bunu düşünürse insanların Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* 'den sonra başka bir rasûle muhtaç olduklarını düşünen kişi gibidir."

İki: Cihad fi sebilillah

Allah *(subhânehu ve teâlâ)* ilim gibi cihadı da dini yeryüzüne hâkim kılmak için, Tevhidi ikame etmek için ve Tevhid üzere cemaatin muhafaza edilmesi

için emretmiştir. Allah *(subhânehu ve teâlâ)* şöyle buyuruyor:

قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ

"**Fitne kalkıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın."** *(El-Bakara, 193)*

Allah *(subhânehu ve teâlâ)* şirk kalkıncaya kadar, Allah'tan başka ibadet edilen ve itaat edilen tağutlar, putlar ve yalancı ilahlar yok oluncaya kadar ve yeryüzünde yalnız Allah *(azze ve celle)*'ye ibadet ve itaat edilinceye kadar savaşı emretmiştir.

İbn-i Abbas, Katade, Mucahid, es-Suddi, er-Rabi, ibn-i Zeyd, Ebu'l-Aliyye, el-Hasan, Mukatil ve Zeyd bin Elsem ayetteki fitneyi şirk olarak açıklamışlardır. İbn-i Abbas *(radıyallahu anhu)* **"Din yalnız Allah'ın oluncaya kadar"** yani "Tevhid yalnız Allah'a halis kılınıncaya kadar", er-Rabi ve Katade "Yalnız Allah'a ibadet edilinceye kadar", Muhammed bin İshak "Tevhid'in şirk olmaksızın yalnız Allah'a halis kılınıp, putların atılıp terk edilinceye kadar" ile açıklamışlardır.

Ez-Zuhri de Urve bin Zubeyr'in ve başkaların **"Fitne kalkıncaya kadar"** yani "Bir Müslüman dininde fitneye maruz kalmayıncaya kadar" olarak mana verdiklerini nakletmiştir.

İşte Allah *(subhânehu ve teâlâ)* cihadı bunun için emretmiştir... İnsanları ve cinleri yaratmış olduğu aynı gaye için... Tevhid'in ikamesi için.

Tevhid'in ikamesi de ulûhiyeti yalnız Allah *(subhânehu ve teâlâ)* için ispat etmek ve O'ndan başkası için inkâr etmek olunca, Allah'tan başka ibadet edilen ve itaat edilen tağutları, batıl dinlerini ve kanunlarını inkâr etmek ve destekçilerinden ve taraftarlarından beri olmak ve onlara düşman olmak Tevhid'in tahakkuk etmesi için şart olmuştur.

İşte bu beri olmanın doruk noktası, Rahman'ın dostlarıyla, şeytanın dostları arasında en belirgin ayırıcı unsur ve Müslümanın Allah *(subhânehu ve teâlâ)* 'ya teslimiyetinin en ulvi ispatı Allah yolunda cihad etmektir.

İmam Ebu'l-Abbas ibn-i Teymiyye *(rahimehullah)* şöyle der: "Allah *(subhânehu ve teâlâ)* şöyle buyurmuştur: **"Fitne kalkıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın."** Bu böyledir çünkü mahlûkat bunun için yaratılmıştır. Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor: **"Ben cinleri de insanları da ancak Bana ibadet etsinler diye yarattım."** Mahlûkatın yaratılmış olduğu

gayenin tahakkuk etmesi için var olan her şey Allah katında övülmüştür ve sahibi için baki kalır. Salih ameller işte bunlardır."

İmam Ahmed *(rahimehullah)*'ın ibn-i Ömer *(radıyallahu anhu)*'dan tahriç ettiği hadiste Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyuruyor: **"Şeriki olmaksızın sadece Allah'a ibadet edilmesi için, kıyamet saatinden önce ben kılıç ile gönderildim."**

İşte bu gaye için **"şeriki olmaksızın sadece Allah'a ibadet edilmesi için"** tüm rasûller ve nebiler gelmiştir... Bunun için yedi sema ve yedi arz yaratılmıştır... Bunun için cennet ve cehennem hazırlatılmıştır... İşte bunun için kılıçlar kınlarından çekilmiştir... **"Ki Allah Kendisine ve rasûllerine gaypta kimin yardım edeceğini ortaya çıkarsın"**

Yukarıda geçtiği gibi Allah *(subhânehu ve teâlâ)* Müslümanlara yeryüzünde fesat ve fitne kalmayıncaya ve din Allah *(azze ve celle)*'ye has kılınıncaya kadar savaşmayı emretmiştir. Bunun için ise muhakkak güç ve kuvvete ihtiyaç vardır. Hakiki ve müessir güç ve kuvveti sağlayan ise ancak birlik ve beraberliktir. Şu halde küfre karşı savaşmak için İslam cemaatini oluşturmak savaş emri gibi vaciptir. Zira bir vacibin gerçekleşmesi için gerekli olan aynı derecede vaciptir.

Evet! İçtima vaciptir ve iftirak haramdır. İhtilaflar ve tartışmalar kalplerin ayrılmasına sebep olur. Kalpler ayrılınca bedenler de ayrılır. Çünkü bedende zuhur eden kalbin taşıdığından başkası değildir. Ve Allah *(azze ve celle)*'nin şu tehdidi tahakkuk eder: **"Eğer siz bunu yapmazsanız yeryüzünde bir fitne ve fesad olur."** *(El-Enfal, 73)*

İmam ibn-i Cerir *(rahimehullah)* ayette geçen **"bunu yapmazsanız"** kavli hakkında şöyle der: "Size emrettiğim, dinde yardımlaşmayı ve destek vermeyi yapmazsanız yeryüzünde fitne olacaktır."

Yani Müslümanların kalpleri birbirinden koparsa ve dolayısıyla sevgi, dostluk ve İslam cemaatinin vahdeti bozulursa yeryüzünde fitne olacaktır. Müslümanlar fırka fırka oldukları için devlet ve güç sahibi olamamalarından; daha büyük bir fitne var mıdır? Hâlbuki cihad fitneyi yeryüzünden kaldırmak için emredilmiştir. Ebu Bekir et-Tartuşi el-Maliki *(rahimehullah)* ne de doğru söylemiştir: "Zaferin başı birliktir ve hezimetin başı ayrılıktır."

İhtilaflar ve çekişmeler kalplerin ayrılmasına ve dolayısıyla Müslümanlar arasında sevginin ve merhametin kalkmasına sebep olur. Fakat Müslümanları bir araya getiren, onları bir bütün yapan, birbirlerine kenetleyen sevgidir, Allah için sevmektir. Mal için, nam için, makam için, şöhret için, cemaat için,

falan için değil… Allah için sevmektir.

Allah için sevmeyenden, insaf etmeyenden adalet beklenilemez! Adil olmayan merhamet edemez! Merhamet etmeyen sevemez! Sevmeyen hükmedemez! Allah *(subhânehu ve teâlâ)*'nın iradesini kendi kalbine hâkim kılamayan başkalarına nasıl hâkim kılacak? Evet güçle, kuvvetle..

Lakin! Değerli kardeşlerim, ilimsiz güç zulme gider. Zulüm ise dinin gayesi değildir.

Hakkın dili ilim ve cihad'tır... Hakkı tayin eden, tabir eden ve anlatan ilim ve hakkı hâkim kılan ve müdafaa eden cihad.

Cihadsız ilim aciz olduğu gibi ilimsiz cihadda zulüm olur. Ancak ikisinin tahakkuk etmesiyle hak kaim olur.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.